

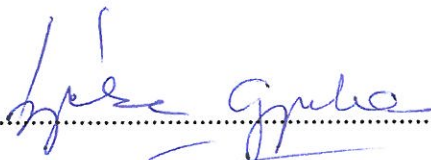
POLGÁR VÁROS POLGÁRMESTERE RÉSZÉRE

Javaslat a

„A Polgár Önkéntes Tűzoltó Egyesület muzeális értékű tűzoltó járművei”

települési értéktárba történő felvételére

Készítette:

.....
Béke Gyula

Polgár, 2018. június 27.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Polgár Önkéntes Tűzoltó Egyesület

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Béke Gyula
Levelezési cím: 4090 Polgár, Zólyom u. 4.
Telefonszám: 52/391-183
E-mail cím: -

II. A HELYI ÉRTÉK ADATAI

1. A helyi érték megnevezése:

„A Polgár Önkéntes Tűzoltó Egyesület muzeális értékű tűzoltó járművei”

- 1) Lóvontatású kocsifecskendő
- 2) Csepel D-350 tűzoltó gépjárműfecskenő

2. A helyi érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☒ <u>ipari és műszaki megoldások</u>	☐ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A helyi érték fellelhetőségének helye: 4090 Polgár, Fürdő u. 2. sz.

4. Értéktár megnevezése, amelybe a helyi érték felvételét kezdeményezik

települési

☐ tájegységi

☐ megyei

☐ külföldi magyarság

5. A helyi érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

A tűz- és a víz, mint természeti elem az ember életében mindenkor nélkülözhetetlen volt és ma is az. Érdekes módon mégis ezek a természeti elemek azok, amelyek a legtöbb kárt okozták az embereknek a történelem során. Az 1800-as évek feljegyzései alapján is tudható, hogy történtek tüzesetek. Ennek következtében sok család vált szegénnyé, hajlaktalanná, ami nem csak anyagilag, de érzelmileg is megviselte őket. Abban az időben az ún. tűzbiztosító nem tudott minden kárt teljesen megtéríteni. Ez a helyzet ráébresztette a község akkori vezetőit és a lakosságot arra, hogy megfelelően felkészüljenek a tűzoltásra, hogy segíteni tudjanak a bajba jutottakon. Így kezdődött el a tűzoltóság szervezése gróf Széchenyi Ödön országos főparancsnok irányításával.

Községünkben is megszerveződött a Tűzoltó Egylet, 1891. április 19-én. A megalakulást a Magyar Királyi Belügyminisztérium 1891. szeptember 22-én hagyta jóvá. Ez időtől számítják hivatalosan működésüket. Kormányrendelet kötelezte a településeket arra, hogy tűzoltóságokat tartsanak fenn, és alapvető felszerelésekkel lássák el azokat. Ezek akkoriban még kézi felszerelések voltak: csáklya, vödör, lapát, kézi szivattyú.

Az 1930-as években a tűzoltóságot Kovács István tanító, mint parancsnok irányította. A testület vezetői között főjegyző, főbíró is volt a kisiparosok mellett. Az egyre növekvő számú testület soraiba többnyire tisztviselők, jómódú kereskedők, iparosok, gazdálkodók léptek pártoló tagokként.

A technika fejlődésével 1930-as évek közepe körül bővültek a felszerelések a „Gizella tip” motoros szivattyúval és a lóvontatású kocsifecskendővel.

1) Lóvontatású kocsifecskendő

Az PÖTE első tűzoltó járműve a lóvontatású kocsifecskendő, amelyet a magyar KÖHLER budapesti gépgyára készített. Működtetéséhez 6 fő önkéntes tűzoltóra volt szükség. A folyamatos oltáshoz helyi vízforrásból (pl. kút vagy lajtkocsi) biztosították az oltóvizet. A kézi edénnyel (pl. vödör) való oltáshoz képest nagy előnye volt az irányított vízszugár. Így hatékonyabbá vált az oltás. Ez a felvezetés a motoros szivattyúk elterjedéséig volt használatban.

2) Csepel D-350 tűzoltó gépjárműfecskendő

A II. világháború után az ipar fellendülése lehetővé tette, hogy a Csepel gépjárműgyár tűzoltó gépjárműveket is gyártson. Ezekkel a gépjárművekkel szerelték fel a tűzoltóságokat. Polgár Nagyközség Önkéntes Tűzoltó Egyesülete ezt a járművet 1972. novemberében kapta. Ez a jármű az akkori kornak csúcstechnikája volt, amelyet 85 lóerős

diesel motor hajtott. A szivattyúja 1000 liter/perc teljesítményű volt, és 3 m³ oltóvizet, tudott szállítani a helyszínre 8 fős legénységgel. A tűzoltóságokat a Csepel gépjármű család az 1990-es évek végéig szolgálta. Jelenleg önkéntes tűzoltóságoknál fellelhető muzeális eszközként tárolják.

A polgári járműveket rendszeresen láthatják a veterán autótalálkozókon, a tiszaujvárosi Biztonság Napján, hajdúböszörményi kiállításon. A 2006-ban készült Szabadság, szerelem című magyar film egyik jelenetében is funkciója volt, megörökítésre került.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A Polgár Önkéntes Tűzoltó Egyesület évtizedeken keresztül nyújtott biztonságos szolgálatot a fecskendőkkal a város és környékén keletkezett tüzek elfojtásában. A muzeális értéket képviselő eszközök az utókor számára a múlt kort idézi, az érték nyilvántartásával segít emlékezetükben megtartani azokat az időket, amikor a magyar gyártmányokkal védtek a tűzoltók a magyar életet és értékeket.

A járművek üzemképes állapotban vannak, a mai napig láthatóak hagyományőrző rendezvényeken, filmforgatáson, kiállításokon.

Jó lenne ha a következő generációk is megismerhetnék az egykor használatos tűzoltó technikákat, és felszereléseket.

7. A helyi értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

www.polgar.hu

PolgárTárs Havilap, 1991. október. 4. p.

PolgárTárs Havilap, 1997. február. 80. sz. 6. p.

PolgárTárs Havilap, 1999. május-június. 100-101. sz. 11. p.

PolgárTárs Havilap, 2001. május. 124. sz. 1., 3. p.

8. A helyi érték hivatalos weboldalának címe: